

УДК 355.23;339.19

Андрій БАЛЕНДР,

*кандидат педагогічних наук, доцент, Національна академія
Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького,
м. Хмельницький*

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
“ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЖЕРТВ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ
НА ПЕРШІЙ ЛІНІЇ ПРИКОРДОННОГО
КОНТРОЛЮ” ЗА ГАЛУЗЕВОЮ РАМКОЮ
КВАЛІФІКАЦІЙ У СФЕРІ ОХОРОНИ КОРДОНУ
КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

Програма навчального курсу “Ідентифікація жертв торгівлі людьми на першій лінії прикордонного контролю” за галузевою рамкою кваліфікацій у сфері охорони кордону країн Європейського Союзу. У статті проаналізовано сучасний досвід підготовки прикордонників країн європейського союзу з питань боротьби з торгівлею людьми за галузевою рамкою кваліфікацій для підготовки прикордонників країн Європейського Союзу. Розкриті структура і зміст навчального курсу, порядок розробки результатів навчання та стратегії навчання й оцінювання.

Ключові слова: *прикордонники, боротьба з торгівлею людьми, підготовка персоналу, країни Європейського Союзу, галузева рамка кваліфікацій.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Нині, у зв'язку з посиленням міграційних процесів на зовнішніх кордонах Європейського Союзу (ЄС), спостерігається різка активізація злочинної діяль-

© Балендр А.

ності пов'язаної з торгівлею людьми. Відповідно, змінюються роль та обов'язки прикордонників під час здійснення прикордонного контролю. Для відповіді на ці виклики прикордонними службами країн ЄС та Агенцією FRONTEX (Європейська організація з прикордонної та берегової охорони зовнішніх кордонів ЄС) було вирішено забезпечити проведення спеціальної підготовки для прикордонників у сфері боротьби з торгівлею людьми.

Беручи до уваги зміни в організації професійної підготовки прикордонників країн ЄС, а саме – узгодження з принципами Болонського та Копенгагенського процесів та впровадженням Галузевої рамки кваліфікацій у сфері охорони кордонів країн ЄС (ГПК), даний курс розроблявся Агенцією FRONTEX із врахуванням даних інновацій. Сьогодні не викликає сумнівів питання актуальності вивчення досвіду розробки навчальних курсів за ГПК для підготовки прикордонників країн ЄС, яке є вкрай важливим для підвищення ефективності підготовки персоналу Державної прикордонної служби України (ДПСУ)

Мета статті – висвітлити програму навчального курсу з ідентифікації жертв торгівлі людьми на першій лінії прикордонного контролю побудованого за ГПК з метою подальшого впровадження набутого досвіду в систему професійної підготовки персоналу ДПСУ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Як показав аналіз літературних джерел, проблема вдосконалення професійної підготовки прикордонників була предметом уваги багатьох представників військової та педагогічної науки, таких як: О. Діденко, О. Богданюк, Л. Боровик, А. Торічний. Компетентністний підхід в освіті досліджували: Н. Романишина, Ю. Рашкевич. Дослідженнями професійної підготовки фахівців з охорони кордонів зарубіжних країн займалися І. Блощинський [1], Т. Соляр [2]. Питання розробки та впровадження національних та галузевих рамок кваліфікацій вивчали й закордонні дослідники: Ж. Таланова, С. Шитікова, Л. Філіпова. Проте, наші розвідки засвідчили, що наразі ґрунтовного аналізу з питань розробки навчального курсу за ГПК для підготовки прикордонників, практично не існує.

Виклад основного матеріалу дослідження. Потреба імплементації вимог Інтегрованого Управління Кордонами спонукала різні прикордонні організації ЄС до більш тісної взаємодії у питаннях організації спільного навчання та підготовки європейських прикордонників. Українське прикордонне відомство також не стоїть осторонь у вирішенні цих нагальних питань [3].

Агенція FRONTEX відіграє важливу роль у розробці курсів підготовки та організації спеціальної підготовки для держав-членів ЄС. Підрозділ Агенції FRONTEX з оцінки ризиків розробив проект з питань боротьби з торгівлею людьми, а також підготував робочий варіант “Аналізу стану справ та профілів ризику щодо торгівлі людьми для прикордонних органів”. Звіт містить важливі висновки та рекомендації для Агенції FRONTEX та держав-членів ЄС, а також обґрунтування необхідності для FRONTEX розвивати та поширювати підготовку представників органів прикордонного контролю щодо виявлення випадків торгівлі людьми, як жертв так і торговців, та гарантувати, що підготовка буде включати проведення практичних занять із залученням широкого кола прикордонників, які беруть практичну участь у здійсненні прикордонного контролю [4].

У рамках співпраці ДПСУ з Агенцією FRONTEX у жовтні 2013 року автор взяв участь у курсі для тренерів з питань боротьби з торгівлею людьми відповідно до принципів Болонського/Копенгагенського процесів з використанням ГПК для підготовки прикордонників в м. Гаєта, Італія та, спираючись на отриманий досвід, розробив авторський курс з ідентифікації жертв торгівлі людьми на першій лінії прикордонного контролю за ГПК.

Метою курсу було стимулювати учасників впроваджувати принципи Болонського і Копенгагенського процесів при розробці навчальних/освітніх курсів з використанням ГПК і розвитку практичних навичок, які сприятимуть результативності навчальної діяльності, систематичному підходу до розробки навчальних курсів у контексті загальних принципів інтеграції фундаментальних прав людини.

Галузева рамка кваліфікацій для підготовки прикордонників країн ЄС включає: ГПК, представлену в двох різних форматах:

ГРК за професійними ознаками;
 ГРК за освітніми (академічними) ознаками;
 профілі спеціальних (фахових, предметних) компетентностей;
 таблиці перехресних посилань;
 довідник з інтеграції фундаментальних прав у підготовку прикордонників [5].

Отже, автором курсу “Ідентифікація жертв торгівлі людьми на першій лінії прикордонного контролю” за ГРК для підготовки прикордонників країн ЄС, відповідно до запропонованої методики спершу було опрацьовано профілі спеціальних компетентностей за ГРК, визначено їх рівні, та проведено конкретизацію спеціальних компетентностей відповідно до тематики курсу (табл. 1).

Таблиця 1

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності прикордонників після завершення даного курсу

Спеціальні компетентності: У випадку успішного завершення курсу, учасники:	
Володітимуть знаннями та розумітимуть:	
СК1: Визначений об’єм документації, яка стосується боротьби з торгівлею людьми на державному кордоні	
ГРК СК: Документацію стосовно діяльності з перетину кордону	Рівень ГРК 4
Володітимуть уміннями:	
СК2: Попереджати і визначати випадки торгівлі людьми на першій лінії прикордонного контролю, вживаючи визначені заходи і процедури	
ГРК СК: Попереджати і визначати діяльність з незаконного перетину кордону, вживаючи визначені заходи і процедури	Рівень ГРК 4
СК3: Застосовувати встановлену методику профілювання щодо ідентифікації жертв торгівлі людьми та торговців людьми на першій лінії прикордонного контролю	
ГРК СК: Застосовувати встановлену методику профілювання	Рівень ГРК 4

СК4: Проводити співбесіди прикордонного характеру з потенційними жертвами торгівлі людьми на першій лінії прикордонного контролю	
ГРК СК: Проводити співбесіди прикордонного характеру у випадку нетипових ситуацій	Рівень ГРК 5
Нести відповідальність за:	
СК5: Виявляти жертв торгівлі людьми під час проведення контролю першої лінії і направляти їх до відповідних органів	
ГРК СК: Виявляти осіб, які потребують допомоги і направляти їх до відповідних органів	Рівень ГРК 4

(СК – Спеціальна компетентність)

Після цього, керуючись методичними рекомендаціями FRONTEX та за допомогою таблиці перехресних посилань були визначені результати навчання курсу, за знаннями, уміннями і компетентностями, а також проведена їх конкретизація за змістом (табл. 2).

Таблиця 2

Результати навчання курсу

Результати навчання: у випадку успішного завершення курсу учасники зможуть		Рівень ГРК
1		2
З у К	РН 1: Описати визначене коло національного, європейського та міжнародного законодавства, правил та процедур стосовно боротьби з торгівлею людьми на кордоні	4
РН ГРК: Описати визначене коло національного, європейського та міжнародного законодавства, політики, правил та процедур стосовно прикордонної сфери діяльності		4
К у К	РН2: Виявляти індикатори потенційних жертв торгівлі людьми та торговців людьми, вживаючи визначені заходи й методи	4
РН ГРК: Збирати, доповідати та вживати необхідних дій щодо інформації про потенційні ризики та загрози, вживаючи визначені заходи й методи		4

1		2
З У К	РН3: Збирати та доповідати інформацію з першої лінії прикордонного контролю отриманої від жертв торгівлі людьми та торговців людьми, дотримуючись стандартів чутливості та конфіденційності, використовуючи спеціальні канали отримання інформації та зв'язку і технології	4
	РН ГРК: Збирати, зберігати та поширювати точну та актуальну інформацію/дані отримані під час типових процедур, дотримуючись стандартів чутливості та конфіденційності, використовуючи спеціальні канали отримання інформації та зв'язку і технології	4
З У К	РН4: Демонструвати ефективні комунікативні навички і техніки, застосовуючи їх чітко, логічно, конкретно та ретельно, під час проведення співбесід з потенційними жертвами торгівлі людьми на першій лінії контролю, з повагою ставлячись до людської гідності і не допускаючи проявів дискримінації	5
	РН ГРК: Демонструвати ефективні комунікативні навички і техніки, застосовуючи їх чітко, логічно, конкретно та ретельно, під час будь-яких письмових і усних завдань у прикордонному контексті	5
З У К	РН5: Забезпечувати безпеку жертв торгівлі людьми у відповідності з дотриманням фундаментальних прав людини	4
	РН ГРК: Демонструвати навички необхідні для безпеки осіб і майна у відповідності з фундаментальними правами	4
	Рівень Курсу: Чотири (04)	4

РН – результати навчання; З – знання, У – уміння, К – компетентності (потрібне виділено)

Після чого була складена таблиця посилань результатів навчання зі спеціальними компетентностями, що дозволило наочно представити та порахувати кількість результатів навчання за кожною спеціаль-

ною компетентністю. Кожній визначеній спеціальній компетентності повинен відповідати хоча б один результат навчання, наявність більшої кількості свідчить про кращу ефективність сформульованих результатів навчання курсу. Кількість визначених результатів навчання подано в останньому рядку таблиці (табл. 3).

Таблиця 3

Таблиця перехресних посилань результатів навчання зі спеціальними компетентностями

СК \ РН	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5
СК1	x		x		
СК2	x	x	x	x	
СК3	x	x	x	x	x
СК4			x	x	
СК5	x			x	x
Кількість РН	4	2	4	4	2

Під час роботи над навчальною стратегією курсу було прийнято рішення про поділ навчального курсу на 3 етапи:

- етап самостійного навчання (Individual Learning Phase);
- етап контактного навчання (Contact Learning Phase);
- етап досвідного навчання (Experiential Learning Phase).

Зміст навчального курсу

Етап самостійного навчання – (12 занять) проводиться за дистанційною формою навчання. Методи навчання: ознайомлення з матеріалами курсу, онлайн-лекції, відео матеріали.

1. Вступ – загальна інформація про навчання, (відеофільм для усвідомлення проблеми торгівлі людьми на кордоні).

2. Правова база (онлайн-презентація Директиви ЄС 2011/36/ЄС).

3. Три етапи торгівлі людьми (відеолекція).

4. Типи вербування (презентація).

5. Експлуатація як головний чинник (відеолекція).

6. Торгівля людьми та схожі типи злочинів (лекція, кейс-метод).

7. Ідентифікація жертв торгівлі людьми та торговців (презентація).

8. Географія торгівлі людьми (презентація).

9. Використання отриманої інформації (відеолекція).

10. Торгівля дітьми (онлайн-лекція, відео).

11. Співпраця у сфері боротьби з торгівлею людьми (презентація).

12. Перенаправлення: допомога, підтримка і захист (презентація).

Етап контактного навчання (6 лекцій і 22 практичних заняття).

Заняття будуть проходити за такими темами:

1. Основні принципи ідентифікації і та поводження з жертвами торгівлі людьми (6 годин) презентації, обговорення, групова робота.

2. Виявлення випадків торгівлі людьми – індикатори (6 годин) групова робота, кейс-метод, рольові ігри.

3. Збирання інформації на першій лінії (2 години) групова робота, кейс-метод, рольові ігри.

4. Проведення інтерв'ю (7 годин) групова робота, кейс-метод, рольові ігри.

5. Перенаправлення на другу лінію (7 годин) виїзд на пункт пропуску, групова робота, кейс-метод, рольові ігри, практичні вправи.

Етап досвідного навчання (40 годин).

1. Аналіз і систематизація матеріалів курсу і вивчення випадків торгівлі людьми виявлених на пунктах пропуску, де учасники несуть службу (30 годин).

2. Підготовка звіту з аналізом випадків торгівлі людьми виявлених на пунктах пропуску, де учасники несуть службу з обґрунтуванням яким саме чином прикордонники виявили жертв торгівлі людьми, як проводилось профілювання та які індикатори у цьому допомогли (10 годин).

Метою етапу самостійного навчання є надання допомоги прикордонникам в усвідомленні проблеми торгівлі людьми у світі, кращого розуміння та набуття нових знань про даний злочин, його особливості, суб'єкти, функціонування та механізми. Під час цього етапу учасники курсу реєструються у віртуальному навчальному середовищі Virtual Aula і отримують доступ до пакета з навчальним матеріалом,

опрацювання якого дає змогу учасникам курсу успішно завершити фазу незалежного навчання. Спілкування з тьюторами та іншими учасниками курсу відбувається за допомогою спеціально створеного форуму у Virtual Aula. Учасники обмінюються думками з приводу отриманої інформації, ставлять запитання тьюторам, підтримують зворотній зв'язок. Використання форуму є частиною формативного оцінювання (учасники повинні розмістити у форумі щонайменше 3 повідомлення за тематикою курсу та написати 3 відповіді на повідомлення інших учасників). Знання, отримані під час етапу самостійного навчання використовуються під час контактної фази.

На цьому етапі навчання прикордонники самостійно розширюють свою обізнаність стосовно злочинного характеру та порушень прав людини у випадках торгівлі людьми, враховуючи, що саме прикордонники щодня виконують свій обов'язок безпосередньо на державному кордоні. Також учасники усвідомлюють неабияку роль та відповідальність, яку європейське законодавство покладає на прикордонників за попередження і припинення злочинів у сфері торгівлі людьми та за надання захисту жертвам.

Після закінчення самостійного етапу навчання учасники з метою формативного оцінювання виконують тестові завдання у Virtual Aula та готують презентацію (відео або PowerPoint) щодо проблеми боротьби з торгівлею людьми на відповідному секторі державного кордону, де учасники несуть службу.

Для участі у контактній фазі навчання учасники прибувають до визначеного прикордонного навчального центру, однієї з Партнерських Академій FRONTEX, або безпосередньо до органів охорони кордону прикордонних відомств країн ЄС.

Контактний етап навчання проводиться у безпосередній взаємодії з учасниками. Тьютори, інструктори, або викладачі використовують активні види робіт, максимально мінімізуючи час на проведення лекційних занять, для цього майже весь об'єм теоретичного матеріалу надається учасникам під час попередньої, самостійної фази навчання.

Контактний етап спрямований на оволодіння учасниками навичками і компетентностями щодо ідентифікації потенційних жертв

торгівлі людьми, а також підозрюваних торговців. Особлива увага звертається на використання індикаторів для виявлення торговців та потенційних жертв і надання практичних прикладів з життя, щоб допомогти прикордоннику виявити дані злочини на ранніх стадіях.

Перш за все тренер повинен організувати відкрите обговорення та спочатку впевнитись, що у всіх учасників однакове бачення та картина ситуації. Також важливо побачити, як відреагують учасники та який вплив ці ситуації мають на їхню щоденну роботу. Важливим є усвідомлення факту, що кожен із них може відіграти важливу роль у виявленні жертв торгівлі людьми.

Роль прикордонників на першій лінії контролю щодо ідентифікації як жертв, так і торговців є дуже важливою для ефективного запобігання Європейським Союзом торгівлі людьми та боротьби з нею. Ключ до ефективною попередньої ідентифікації – розуміння дій, які включає у себе торгівля і як їх можна інтерпретувати на кордоні. Саме тому прикордонники першої лінії контролю повинні бути ознайомлені з тим як “Вербування, транспортування, передача, переховування чи одержання людей, включаючи обмін чи передачу контролю над цими людьми” відбувається в регіоні, де вони здійснюють свою діяльність [6].

Прикордонники також вчать працювати з потенційними жертвами торгівлі, а саме – задавати швидкі питання під час контролю на першій лінії та як долати комунікативні бар’єри. Важливим є той факт, що деякі потенційні жертви можуть також бути жертвами сексуального та гендерного насильства, гвалтування чи торгтур. На їхні відповіді може впливати їх досвід жорстокого з ними поводження, насильства і травм [7].

Після успішного закінчення контактного етапу навчання учасники приступають до виконання досвідного етапу навчання, для чого повертаються до місць несення служби і продовжують застосувати отримані знання відповідно тематики навчального курсу виконуючи свої безпосередні обов’язки, та підтримуючи зворотній зв’язок з кураторами навчального курсу.

Основним завданням учасників на цьому етапі є вивчення реальних випадків торгівлі людьми виявлених на пункті пропуску, де

учасники несуть службу та написання звіту з аналізом даних випадків, обґрунтовуючи яким саме чином прикордонники виявили жертв торгівлі людьми, як проводилось профілювання та які індикатори у цьому допомогли.

Для ефективного функціонування разом із стратегією оцінювання курсу формулюється й стратегія оцінювання. На початку курсу учасникам надсилаються оцінювальні форми (marking rubrics) із зазначенням виду та особливостей оцінювання. Оцінювання обов'язково має навчальний характер, тобто, викладач повинен широко застосовувати як сумативне так і формативне оцінювання. Під час формативного оцінювання здійснюється оцінка, за погодженням усіх тьюторів, індивідуального вкладу учасників у групові види робіт, їх навички комунікабельності, активність, володіння навчальним матеріалом, взаємодія з іншими учасниками, зворотній зв'язок.

Сумативне оцінювання контактної фази навчання проводиться у вигляді екзамену на якому перевірялись практичні дії учасників та оволодіння ними визначеними компетентностями під час вирішення кейс-сценарію щодо виявлення жертв торгівлі людьми/торговців. Самостійна та практична фази навчання оцінюються тільки формативно, а під час контактної фази навчання формативне оцінювання поєднується з сумативним (табл. 4).

Таблиця 4

Оцінювання результатів навчання

Вид оцінювання	Формативне / Сумативне	Ваговий коефіцієнт, %
Індивідуальний вклад у групову роботу, проведення презентацій, активна участь у виконанні практичних вправ, рольових іграх	Формативне	20
Екзамен: оцінювання практичних дій під час вирішення кейс-сценарію	Сумативне	60
Звіт про отриманий професійний досвід з аналізом випадків торгівлі людьми на місці несення служби	Формативне	20

Отже, представлена програма курсу з ідентифікації жертв торгівлі людьми на першій лінії прикордонного контролю у пунктах пропуску через державний кордон містить цікаві для системи професійної підготовки персоналу ДПСУ складники, які потребують впровадження в освітній процес відомчих навчальних закладів ДПСУ.

Висновок. З викладеного можна зробити висновок, що для організації ефективної боротьби зі злочином торгівлі людьми потрібно вдосконалювати процес підготовки прикордонників у питаннях ідентифікації жертв торгівлі людьми на першій лінії прикордонного контролю. Країни ЄС вже досить довгий час приділяють увагу підготовці прикордонників у цій сфері.

Розроблений автором навчальний курс є першим в ДПСУ курсом побудованим за ГРК для підготовки прикордонників ЄС. Він відповідає вимогам Болонського та Копенгагенського процесів, узгоджений з ГРК, а відповідно і з Європейською і Національною рамками кваліфікацій. Результати навчання курсу та набуті учасниками компетентності є зрозумілими та прозорими для представників прикордонних відомств усіх країн ЄС, що сприяє мобільності українських прикордонників у загальноєвропейській системі прикордонної підготовки та може претендувати на акредитацію на європейському рівні.

Структурно програма розглянутого навчального курсу представлена трьома етапами навчання: самостійного (проводиться за дистанційною формою навчання), контактного (в одному з відомчих навчальних закладів) та досвідного (на місці несення служби). Програма також включає розроблені стратегії навчання та оцінювання.

Матеріали даного навчального курсу можуть бути використані у підготовці курсантів і слухачів відомчих навчальних закладів ДПСУ, зокрема в Національній академії ДПСУ на факультетах Безпеки державного кордону, Іноземних мов та гуманітарних дисциплін, Інженерного факультету під час викладання навчальних дисциплін “Правові основи протидії злочинності на Державному кордоні” (тема “Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми”). Окремо, для курсантів 3-го курсу факультету Правоохоронної діяльності та права, спеціальності “Право” та “Правоохоронна діяльність” дана тема ви-

кладається в межах дисципліни “Кримінальне право” (тема “Кваліфікація злочинів проти волі, честі та гідності”).

Перспективами подальших наукових розвідок вважаємо дослідження та узагальнення досвіду підготовки фахівців з питань розробки навчальних курсів за ГРК для підготовки прикордонників країн ЄС.

Список використаної літератури

1. Блощинський І. Дистанційне навчання прикордонників у країнах Азії (на прикладі фахівців Прикордонної поліції Міністерства громадської безпеки Китайської Народної Республіки) / Ігор Блощинський // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Сер. : Педагогічні науки. – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2016. – № 2 (4). – С. 48–61.
2. Соляр Т. В. Особливості професійної підготовки фахівців у сфері охорони державного кордону Сполучених Штатів Америки / Т. В. Соляр // Збірник наукових праць № 64. Серія: Педагогічні та психологічні науки/ Національна академія Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького ; [гол.ред. Потапчук Є. М.]. – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2012. – С. 78–80.
3. Балендр А. Методика розробки навчального курсу за галузевою рамкою кваліфікацій для підготовки прикордонників країн ЄС / Андрій Васильович Балендр // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наукових праць. – Київ-Вінниця : ТОВ “Планер”, 2017. – Вип. 25. – С. 15–19.
4. Балендр А. Сучасний досвід підготовки прикордонників країн європейського союзу з питань боротьби з торгівлею людьми/ А. В. Балендр // Збірник наукових праць № 4 (73). Серія : Педагогічні та психологічні науки / гол. ред. Райко В. В. – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2014. – С. 8–20.
5. Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding (volume 2), FRONTEX, Warsaw, Rondo ONZ 1, 2013. – 173 p.
6. Директива 2011/36/ЄС, Стаття 11. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.emnbelgium.be/sites/default/files/publications/directive_2011-36-eu.pdf
7. Anti-trafficking training for border guards (trainer’s manual) / FRONTEX, 2012. – 130 с.

Рецензент – доктор педагогічних наук, доцент Блощинський І. Г.

Балендр А. В. Программа учебного курса “Идентификация жертв торговли людьми на первой линии пограничного контроля” в соответствии с отраслевой рамкой квалификаций в сфере охраны границы стран Европейского Союза

В статье проанализирован современный опыт подготовки пограничников стран Европейского Союза по борьбе с торговлей людьми согласно отраслевой рамки квалификаций для подготовки пограничников стран Европейского Союза. Раскрыты структура и содержание учебного курса, порядок разработки результатов обучения, стратегии обучения и оценивания.

Ключевые слова: пограничники, борьба с торговлей людьми, подготовка персонала, страны Европейского Союза, отраслевая рамка квалификаций.

Balendr A. Program of the Training Course “Identification of Victims of Trafficking in Human Beings at the First Line of Border Checks” According to the Sectoral Qualifications Framework for the Sphere of Border Protection in the European Union Countries

The article analyzes the modern experience of training of border guards of European Union countries regarding combating trafficking in human beings (THB) according to the sectoral qualifications framework for training of European Union countries border guards.

The article grounds the ways to use the leading European educational experience to improve training of the personnel of the State Border Service of Ukraine. Border guards performing first line checks at the BCP are the first to check persons crossing the border. They can identify potential victims of trafficking and prevent violations of fundamental rights. In order to accomplish this key mission personnel of the border guard agencies across Europe should be properly prepared and have necessary knowledge, skills and competencies in the field of identification of victims and traffickers during first line border checks.

The training course for border guards is composed of 3 learning phases: Independent, Contact and Experiential. The aim of the course is to enhance the level of competence and develop the skills of the border guards in the context of combating THB in the first line of border checks. First-line border guards must be familiar with the way THB works at their border sector. A set of indicators has been developed to help first-line border guards identify traffickers. These need to be further developed to the national and local context in which border guards operate. Participants are introduced to a list of indicators to help them identify victims of the various forms of trafficking with which they may come into contact. In this course, border guards will also learn how to deal with victims of trafficking when asking quick questions at first-line border controls, and the barriers to communication.

Learning strategy is based on a student-centred, blended learning approach. The course is designed to provide participants with theoretical knowledge, practical skills and competencies, facilitating learning “by doing” to get BGs ready to combat THB crimes in the first-line of border checks by identifying traffickers and victims of THB and referring them to competent authorities (second line).

Keywords: *border guards, combating human trafficking, personnel training, countries of the European Union, sectoral qualifications framework.*